

2025

CKB Hamont-Achel

Wal 29

B3930 Hamont-Achel

Datum verzending door CKB Hamont-Achel	Bestuursinstantie	Datum goedkeuring (of advies)
	CKB Hamont-Achel, PE Sint-Jozef, van en te Hamont-Achel	
	Bisdom Hasselt	
	Gemeenteraad Hamont-Achel	
	Vlaams gewest	

KERKENBELEIDSPLAN HAMONT-ACHEL 2025

Nota opgesteld door de Werkgroep Kerkenbeleidsplan Hamont-Achel met visie over de toekomstige gebruik van de kerkgebouwen conform het Pastoraal plan dd. 21.06.2024 om ter goedkeuring voor te leggen aan het Bisdom Hasselt en aan de Gemeenteraad Hamont-Achel en toe te voegen aan de restauratiedossiers ten behoeve van de dienst OE van de Vlaamse Gemeenschap

Woord vooraf

Hamont-Achel is een fusiegemeente, gelegen in Noord-Limburg met 14.430 inwoners (2023).

De gemeente Hamont-Achel beschikt momenteel over vier Rooms-Katholieke kerkgebouwen, elk onder het beheer van een kerkfabriek. Sedert 2004 fungeert ook een Centraal Kerkbestuur.

De vier kerkgebouwen bevinden zich in een redelijke tot minder goede staat. De twee beschermde kerken worden zorgvuldig door de kerkfabrieken beheerd.

De grote neogotische Sint-Laurentiuskerk wacht nog op de goedkeuring van een groot restauratieproject van de daken en afvoersysteem van hemelwater. Intussen is in 2022-2023 de kerktoren volledig gerestaureerd via twee standaardprocedures.

De gelijkaardige restauratie van de kerk (daken, gevels en toren) van Achel-Centrum is door de Vlaamse overheid reeds goedgekeurd in 2014 en wacht nog steeds op de toekenning van de premie. In afwachting plant het kerkbestuur de voorafname van deze restauratie via twee standaardprocedures van de restauratie van de toren en de houtrestauratie van de binnenzijde van de daken.

Het gewone onderhoud van de vier kerken wordt telkens binnen het voorziene budget uitgevoerd en kan rekenen op financiële tegemoetkoming van de gemeente Hamont-Achel.

De vier kerken van Hamont-Achel worden heden nog volledig voor de eredienst gebruikt. Er is een pastoor, diaken en enkele gepensioneerde priesters, naast twee parochieteams en de coördinerende *Pastorale Eenheid Sint-Jozef*.

In feite wordt met de goedkeuring van het Pastoraal Plan dd. 21.06.2024 het beleid voor het Kerkenbeleidsplan dat heden voorligt, al in principe vastgelegd. Het hier gepresenteerde Kerkbeleidsplan volgt dus de besluiten van dit pastoraal plan, waarin de voornaamste beslissing is om in de kerk van Hamont-Lo en van Achel-Statie op datum van 01.01.2026 het gebruik voor de eredienst te stoppen. Dit besluit zal het nieuwe kerkenbeleidsplan in grote mate beïnvloeden

Het onttrekken aan de eredienst' kan pas voltrokken worden als een herbestemming gevonden is.

Hamont-Achel,

L. Van de Sijpe, voorzitter Centraal Kerkbestuur Hamont-Achel

1. Beschrijving van de kerkgebouwen(kort overzicht, verdere details in de onderliggende tabel)

Fiche 1 Hamont Sint-Laurentiuskerk

kerksite	Hamont-Centrum
I. Algemene gegevens	
1. Patroon (naam)	Sint-Laurentius
2. Adres	Kerkstraat 1
3. Bouwjaar	1903-1904
4. Bouwstijl	Neogotisch, arch J. Cuypers-J. Stuyt (interieur deels P. Cuypers, senior)
5. Eigenaar	Kerkfabriek
6. Maten	
6.1 oppervlakten (volume)	
6.1.1 Kerkruimte	1135 m ² (14.550 m ³)
Annexen:	
6.1.2 <i>sacristie</i>	32 m ² (144 m ³)
6.1.3 2 ^{de} sacristie	32 m ² (100 m ³)
6.1.4 Winterkapel	-----
6.2 aantal zitplaatsen	843
aantal plaatsen (max)	950

<p>6.3 Sanitair</p> <p>6.4 Verwarming</p> <p>6.5 Toegankelijk voor mindervaliden</p> <p>6.6 Kelder</p> <p>7. Medegebruik door technische installatie Operatoren</p> <p>8. Beveiliging</p>	<p>WC en wasbakje</p> <p>Gasketel op lage temp./ convectoren tegen de muren</p> <p>Ja</p> <p>2-delig</p> <p>Kerktoeren voorzien van gsm-installatie door operator</p> <p>Kerk (interieur en gewelven) beveiligd tegen brand en inbraak</p> <p>Beeldenschat elektronisch en mechanisch beveiligd</p> <p>Kerkruimte beveiligd tegen inbraak en vandalisme door cameratoezicht (2017)</p>
<p>II. Beschrijving</p> <p>Cultuurhistorische waarde</p>	<p>Basiliek met transept Nevenstaande toren Beschermd monument OL00133/1 september 1994</p> <p>De Sint-Laurentiuskerk te Hamont (Hamont-Achel) is beschermd als monument. De bescherming omvat de kerk en het perceel waarop deze is gelegen.</p> <p>Waarden De Sint-Laurentiuskerk is beschermd als monument omwille van het algemeen belang gevormd door de: historische waarde</p>

<p>Architecturale mogelijkheden</p>	<p>in casu architectuurhistorische waarde: als een kerkgebouw, representatief voor de neogotiek in Limburg, met duidelijke, architectonische en esthetische kwaliteiten, en als werk van architect J. Cuypers (1861-1949). artistieke waarde meer bepaald het waardevolle meubilair.</p> <p>Aanwezigheid van waardevol interieur/cultuuroederen (zie inventaris) Inventaris ook in ErfgoedPlus/Meemoo In redelijke staat (cf. Rapport Monumentenwacht)</p> <p style="text-align: center;">Citaat uit het beschermingsbesluit MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE BESCHERMING VAN MONUMENTEN, STADS- EN DORPSGEZICHTEN. DE VLAAMSE MINISTER VAN VERKEER, BUITENLANDSE HANDEL EN STAATSHERVORMING</p> <p>BESLUIT :</p> <p>Artikel 1 Gezien het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen, integraal deel uitmakend van dit besluit en mede betekend, wordt beschermd : - als monument, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 : De Sint-Laurentiuskerk, Kerkstraat 1 te Hamont, omwille van het algemeen belang, gevormd door: • - de historische, meer bepaald architectuurhistorische waarde als een kerkgebouw, representatief voor de neogotiek in Limburg, met duidelijke, architectonische en esthetische kwaliteiten, en als werk van architect J. Cuypers (1861-1949); - de artistieke waarde, meer bepaald het waardevolle meubilair. Gekend ten kadaster : 1ste afdeling, Sectie B, enig blad, perceelnummer 64E.</p> <p>Artikel 2 : Met het oog op de bescherming zijn van toepassing: De beschikkingen van het Koninklijk Besluit van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van de monumenten en de stads- en dorpsgezichten (B.S. 10.03.1994). Brussel, 1-09-1994 De Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse handel en Staatshervorming, J. Sauwens</p> <p>De grote en vooral volumineuze neogotische Sint-Laurentiuskerk van Hamont leent zich niet goed, tenzij d.m.v. hoge kosten om deelruimten af te splitsen. De nevenruimten (beide sacristieën) zijn te klein voor een nieuwe functionele invulling. De omgeving van de kerk is erg beperkt en geeft geen mogelijkheden tot uitbreiding.</p>
-------------------------------------	--

Bouwfysische toestand	<p>Monumentenwacht (recente rapporten)</p> <p>1. Inspectie Bouwkunde 05.06.2020</p> <p>2. Inspectie Interieur 21.10.2019</p> <p>De restauratie van het kerkdak, reeds in 1997 vooropgesteld, is de afsluiting van de programmatie/beleidsplan Sint-Laurentiuskerk Hamont.</p> <p>Vanaf 2017 beschikt de kerk over een goedgekeurd beheersplan, in overleg met Onroerend Erfgoed. Het plan voorziet in een grondige restauratie van de kerktoren, de daken en de afvoeren van hemelwater. Intussen is het plan aangepast en werd de kerktoren in 2022 en 2023 volledig gerestaureerd</p> <p>De bouwfysische toestand van de andere bouwconstructies en interieur is goed, nadat in de laatste 20 jaar renovatie- en restauratiewerken werden uitgevoerd.</p> <p>Ingreep in het dak met nieuwe leien, afwatering en voegwerken is dringend, maar het restauratiedossier is reeds in 2019 opgestart</p>
<p>III. Situering van de ruimtelijke omgeving</p> <p>Vervoer</p>	<p>De kerk staat prominent in het midden van de stad Hamont en heeft door zijn imposant voorkomen een kathedraalfunctie</p> <p>Dekenaat opgeheven, heden pastorie</p> <p>Parochiezaal capaciteit: 220 personen</p> <p>Secretariaat, vergaderlokaal en archiefruimte van de kerkfabriek en CKB, Wal 29</p> <p>Scholen in de directe omgeving (Kleuter en Lager Onderwijs)</p> <p>Vestigingsplaats voor kleuters in de Vloedstraat</p> <p>Klooster van de zwartzusters met bejaardentehuis in de onmiddellijke omgeving, privaatkapel, opengesteld voor de populatie van het geïntegreerde bejaardentehuis Sint-Jan Berchmans</p> <p>Bereikbaar met de trein (halte Hamont) en met de bus (De Lijn)</p> <p>Grote tweevoudige parking (Markt en Kerkplein)</p> <p><u>110 plaatsen</u> rond de kerk</p> <p>In de onmiddellijke omgeving heeft de gemeente Hamont-Achel nog 4 culturele zalen:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> -De Posthoorn: capaciteit van 1200 personen - Ciné De Walburg: 277 + 110 (balkon) personen - De Wal (expo): 150 personen - De kapel van de zusters ursulinen: 180
<p>IV. Actueel gebruik</p>	<p>De parochiekerk is nog in gebruik voor de rooms-katholieke eredienst</p> <p>1 weekendviering 1 dagelijkse mis in de week, behalve op maandag</p> <p>Elke dag open voor bezoek</p> <p>Occasioneel gebruik voor concerten, georganiseerd door lokale verenigingen en door intergemeentelijke cultuurdienst Toeristische trekpleister (toeristische folder beschikbaar)</p>
<p>V. Toekomstige gebruik Medegebruik/nevenbestem- -ming/ herbestemming</p>	<p>De kerk blijft volledig bestemd voor de eredienst en zij is eveneens de zondagskerk van Hamont-Achel nevenbestemming/ herbestemming is onrealistisch. Gelet op de grote cultuurhistorische waarde wordt de kerk ook op lange termijn voorbehouden voor de eredienst maar wordt ze ook opengesteld voor culturele activiteiten</p> <p>De kerkfabriek van Hamont voorziet op termijn, afhankelijk van de goedkeuring van het restauratiedossier, dakwerken Hamont-Centrum (totaal ca 2.000.000,00 EUR), 80% betoelaagbaar door de provinciale en Vlaamse overheid.</p> <p>-Valorisatie en toekomstig gebruik Hamont-Centrum De pastorale eenheid zet in op de uitvoering van de pastorale activiteiten in de te behouden twee kerken van Hamont-Achel: de Sint-Laurentiuskerk te Hamont is tevens de zondagskerk. Daarnaast worden de kerken nog gebruikt voor andere liturgische activiteiten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - orgelconcerten in Hamont-centrum vanaf 2025 na de systematische herstellingswerken aan het orgel in de periode 2020-2024 - zangherhalingen

	<ul style="list-style-type: none"> - scholenbezoek met bezinningsmoment - catechese <p>Occasioneel kerkbezoek door parochianen, personen met religieuze intenties of vanuit rustgeving. De kerkbesturen, pastoor en vrijwilligers in de kerk stellen vast dat individueel kerkbezoek buiten de kerkelijke diensten in de open kerken sterk toeneemt, maar dat is niet statistisch te meten.</p> <p>De intentieboeken in de kerk wijzen op een kerkbezoek door vele nationaliteiten uit verschillende continenten. De kerkgebouwen nodigen ongetwijfeld uit tot bezinning in een rustgevende omgeving.</p> <p>Vormen van nevengebruik zijn reeds langere tijd in voege en kunnen worden bevestigd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - concerten (in Hamont-centrum tijdens de vorige legislatuur door gemeentebestuur georganiseerd en 1 extra door particulier initiatief). <p>In de Sint-Laurentiuskerk te Hamont wordt binnen afzienbare tijd op een aangepaste manier infopanelen geplaatst om de cultuurhistorische betekenis van deze kerk voor zelfstandig bezoek toe te lichten.</p> <p>De valorisatie van beide kerkgebouwen, die wettelijk beschermd zijn, wordt verhoogd door hun troeven als monument en aantrekkingskracht voor toeristen.</p> <p>Beide kerken in Hamont-Achel zijn opgenomen in wandelingen door de plaatselijke VVV ontwikkeld. Zij worden ook apart door gidsen bezocht.</p>
<p>Documentatie (archief) (publicaties)</p>	<p>Vandeputte, O., Tielt 2007, Gids voor Vlaanderen: Toeristische en culturele gids voor alle steden en dorpen in Vlaanderen (artikel: L. Van de Sijpe)</p> <p>Parochiekerk Sint-Laurentius (ID: 80019), in: Inventaris van het Bouwkundig Erfgoed, https://inventaris.onroenderfgoed.be/dibe/relict/80019</p> <p>L. Van de Sijpe, 1904-2004. 100 jaar Sint-Laurentiuskerk te Hamont, Hamont-Achel 2004</p> <p>L. Van de Sijpe, Kunstbezit van de Sint-Laurentiuskerk te Hamont, Hamont-Achel 1991, 214 pp.</p> <p>(folder) L. Van de Sijpe, De dekenale St.- Laurentiuskerk te Hamont en haar beeldenschat, Hamont 1998</p> <p>L. Kusters, Inventarisatie van het roerend kunst- en cultuurpatrimonium van de Sint-Laurentiuskerk te Hamont, 2 delen, CRKC Leuven 2013</p>

Fiche 2 Achel Sint-Monulfus- en Gondulfuskerk

kerksite	Achel-Centrum
I. Algemene gegevens	
1. Patroon (naam)	Sint-Monulfus & Gondulfus
2. Adres	Dorpsstraat 1A
3. Bouwjaar	15 ^{de} -16 ^{de} eeuw (koor), 1905-1909 toren en schip
4. Bouwstijl	Neogotisch gedeelte: arch. Martens-Lenertz
5. Eigenaar	Kerkfabriek Grond: eigendom van de gemeente
6. Maten	
6.1 oppervlakten (volume)	
6.1.1 Kerkruimte	890 m ² (6.240 m ³)
Annexen:	
6.1.2 <i>sacristie</i>	18 m ² (44 m ³)
6.1.3 2 ^{de} sacristie	
6.1.4 Winterkapel	40 m ² (126 m ³)
6.2 aantal zitplaatsen	336
aantal plaatsen (max)	420

6.3 Sanitair	WC en wasbakje
6.4 Verwarming	Gasketel (hete luchtverw.) Mazout voor de winterkapel
6.5 Toegankelijk voor mindervaliden	Ja
6.6 Kelder	---
7. Medegebruik door technische installatie Operatoren	Kerktoeren voorzien van gsm-installatie door operator
8. Beveiliging	Kerkinterieur beveiligd tegen brand en inbraak Beeldenschat elektronisch en mechanisch beveiligd Kerkruimte wordt voorzien van camerabeveiliging
II. Beschrijving	Basiliek met transept Nevenstaande toren Beschermd monument OL001233/1 september 1994
Cultuurhistorische waarde	<p>Citaat uit het beschermingsbesluit VLAAMSE GEMEENSCHAP MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE BESCHERMING VAN MONUMENTEN, STADS- EN DORPSGEZICHTEN. DE VLAAMSE MINISTER VAN VERKEER, BUITENLANDSE HANDEL EN STAATSHERVORMING BESLUIT :</p> <p>Artikel 1 Gezien het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen, integraal deel uitmakend van dit besluit en mede betekend, wordt beschermd : - als monument, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 om reden van: De Sint-Monulfus en Gondulfuskerk te Hamont-Achel, omwille van het algemeen belang gevormd door de historische, meer bepaald architectuurhistorische waarde als kerkgebouw in Kempische baksteen gotiek uit de 15de eeuw aansluitend bij een neogotische westgedeelte, bestaande uit schip, zijbeuken en toren. Belangrijk interieur met volledig bewaarde neogotische stoffering. Gekend ten kadaster : Hamont-Achel, 2de Afd., sectie C, perceelnr.</p>

	<p>841A. Artikel 2 Met het oog op de bescherming zijn van toepassing: De beschikkingen van het Koninklijk Besluit van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van de monumenten en de stads- en dorpsgezichten (B.S.10 . 03.1994). Brussel, 1-09-1994 De Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming, J. Sauwens</p> <p>De parochiekerk Sint-Monulphus en Gondulphus te Achel (Hamont-Achel) is beschermd als monument. Waarden De Sint-Monulfus en Gondulfuskerk is beschermd als monument omwille van het algemeen belang gevormd door de: historische waarde in casu architectuurhistorische waarde: als kerkgebouw in Kempische baksteen gotiek uit de 15de eeuw aansluitend bij een neogotische westgedeelte, bestaande uit schip, zijbeuken en toren. Belangrijk interieur met volledig bewaarde neogotische stoffering.</p> <p>Aanwezigheid van waardevol interieur/cultuuroederen (zie inventaris) Inventaris ook in ErfgoedPlus/Meemoo In redelijke staat (cf. Rapport Monumentenwacht) In redelijke staat (cf. Rapport Monumentenwacht)</p> <p>De intieme neogotisch aangepast Sint-Monulfus- en Gondulfuskerk van Achel heeft één ruimte, nu als winter- en weekkapel in gebruik die als deelruimte zou kunnen worden afgesplitst of die een nevenfunctie zou kunnen krijgen. Gelet op het feit dat deze weekkapel nog een belangrijke functie heeft voor de lokale Sint-Antoniusverering (elke woensdag aanbidding) wordt geen nevenbestemming overwogen. Dit geldt ook voor de kerkruimte zelf.</p> <p>Monumentenwacht (recente rapporten) 1. Inspectie Bouwkunde 11.06.2020, deels geactualiseerd 08.02.2023 2. Inspectie Interieur 22.09.2023</p>
Architecturale mogelijkheden	
Bouwfysische toestand	

	<p>Het in 2006-2012 opgestelde restauratiedossier voorziet in een grondige restauratie van de kerktoren, de daken en de afvoeren van hemelwater. Dit dossier is ingediend bij Onroerend Erfgoed en ontvankelijk verklaard dd. 07 oktober 2014.</p> <p>De bouwfysische toestand van het gehele kerkgebouw is ernstig verslechterd en wordt door Monumentenwacht sedert 2017 telkens bevestigd. Toch hebben deze rapporten tot op heden (2024) niet geleid tot het toekennen van de premie door de Vlaamse Overheid</p> <p>Inmiddels wordt gewerkt aan een gedeeltelijke restauratie via de zgn. standaardprocedure, waarvan de uitvoering voorzien is voor 2025-2026.</p>
<p>III. Situering van de ruimtelijke omgeving</p> <p>Vervoer</p>	<p>De kerk staat in het midden van het dorp en heeft een beeldbepalende waarde</p> <p>Geen parochiezaal Ontvangstruimte voor de pastoor en parochiale diensten (Michielshof)</p> <p>Scholen in de directe omgeving (Kleuter en Lager Onderwijs)</p> <p>-</p> <p>Bereikbaar met de bus (De Lijn)</p> <p>Openbare parking in de omgeving</p> <p><u>140 plaatsen</u> in de onmiddellijke omgeving</p> <p>Bij de kerk heeft de gemeente Hamont-Achel nog een culturele zaal: het Michielshof Capaciteit: 480 personen</p>

<p>IV. Actueel gebruik</p>	<p>De parochiekerk is nog in gebruik voor de rooms-katholieke eredienst</p> <p>1 weekendviering 1 mis in de week op dinsdag Winterkapel open elke dag</p> <p>Occasioneel gebruik voor concerten, georganiseerd door lokale verenigingen en door intergemeentelijke cultuurdienst</p> <p>Toeristische trekpleister (toeristische folder beschikbaar)</p>
<p>V. Toekomstige gebruik Medegebruik/nevenbestemming/ herbestemming</p>	<p>De kerk blijft volledig bestemd voor de eredienst nevenbestemming/ herbestemming is onrealistisch. Gelet op de grote cultuurhistorische waarde wordt de kerk ook op lange termijn voorbehouden voor de eredienst maar wordt ze ook opengesteld voor culturele activiteiten</p> <p>-Valorisatie en toekomstig gebruik De pastorale eenheid zet in op de uitvoering van de pastorale activiteiten in de te behouden twee kerken van Hamont-Achel: de Sint-Laurentiuskerk te Hamont, tevens de zondagskerk, en de Sint-Monulfus en Gondulfuskerk te Achel. Daarnaast worden de kerken nog gebruikt voor andere liturgische activiteiten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - orgelspel met in Achel-centrum instructie voor studenten orgelkunst - zangherhalingen - scholenbezoek met bezinningsmoment - catechese <p>Ook de Sint-Monulfus- en Gondulfuskerk te Achel zal dit jaar overdag permanent kunnen open blijven. Occasioneel kerkbezoek is dan zoals in Hamont mogelijk voor parochianen, personen met religieuze intenties of vanuit rustgeving. De kerkbesturen, pastoor en vrijwilligers in de kerk stellen vast dat individueel kerkbezoek buiten de kerkelijke diensten in de open kerken sterk toeneemt, maar dat is niet statistisch te meten.</p>

	<p>In de kerk van Achel-Centrum is er een sterke werking rond de Sint-Antoniusverering, met jaarlijkse sacramentsprocessie (juni), met wekelijkse mis in de winterkapel .</p> <p>De valorisatie van beide kerkgebouwen, die wettelijk beschermd zijn, wordt verhoogd door hun troeven als monument en aantrekkingskracht voor toeristen.</p> <p>Beide kerken van Hamont-Achel zijn opgenomen in wandelingen door de plaatselijke VVV ontwikkeld. Zij worden ook apart door gidsen bezocht.</p> <p>De intentieboeken in de kerk wijzen op een kerkbezoek door vele nationaliteiten uit verschillende continenten.</p>
<p>Documentatie (archief) (publicaties)</p>	<p>Vandeputte, O., Tielt 2007, Gids voor Vlaanderen: Toeristische en culturele gids voor alle steden en dorpen in Vlaanderen (artikel: L. Van de Sijpe)</p> <p>Parochiekerk Sint-Monulfus en Gondulfus (ID: 80089), in: Inventaris van het BE, https://inventaris.onroendergoed.be/dibe/relict/80089</p> <p>L. Van de Sijpe (red.), De Sint-Monulfus en Gondulfuskerk van Achel. Symbiose tussen oud en nieuw 1913-2013, Hamont-Achel 2013</p> <p>(folder) L. Van de Sijpe, De Sint-Monulfus- en Gondulfuskerk van Achel, Antwerpen 2013</p> <p>Thomas Matei, Inventarisatie van het roerend kunst- en cultuurpatrimonium van de kerk Sint- Monulfus en Gondulfus Achel, CRKC Leuven 2012</p>

Fiche 3 Achel Kerk van de H. Kruisvinding

kerksite	Achel-Statie
I. Algemene gegevens	
1. Patroon (naam)	H. Kruisvinding
2. Adres	Sint-Odilialaan, 54
3. Bouwjaar	1963
4. Bouwstijl	Moderne zaalkerk, arch. K. Gessler-G. Daniels
5. Eigenaar	Kerkfabriek
6. Maten	
6.1 oppervlakten (volume)	
6.1.1 Kerkruiimte	500 m ² (3.675 m ³)
Annexen:	
6.1.2 <i>sacristie</i>	34.85 m ²
6.1.3 2 ^{de} sacristie	13 m ²
6.1.4 Winterkapel	23 m ²
6.2 aantal zitplaatsen	396
aantal plaatsen (max)	-- Losse stoelen (occasioneel)
6.3 Sanitair	WC en wasbakje

<p>6.4 Verwarming 6.5 Toegankelijk voor mindervaliden 6.6 Kelder</p> <p>7. Medegebruik door technische installatie Operatoren</p> <p>8. Beveiliging</p>	<p>Gasketel (hete luchtverw.)</p> <p>Ja grote kelderruimte deels in gebruik voor opslag objecten uit de verzameling van het museum Grevenbroek</p> <p>---</p> <p>----</p>
<p>II. Beschrijving</p> <p>Cultuurhistorische waarde</p> <p>Architecturale mogelijkheden</p> <p>Bouwfysische toestand</p>	<p>Vrijstaande klokkentoren Kerk in sobere stijl en in skeletbouw gerealiseerd tijdens de hoogconjunctuur van de jaren 1960</p> <p>Beperkt waardevol interieur/ geen cultuurgoederen van bovenregionaal belang Deze kerk heeft een zeer beperkte cultuurhistorische waarde wegens de focus op loutere functionaliteit, wegens gebruik van hoofdzakelijk betonstructuren en aansluitend bij de mode van de jaren 1960 om kerkgebouwen als eenvoudige zaalkerken uit te bouwen. Gelet op het feit dat deze gebouwen niet beschermd zijn en op termijn aan geen enkele voorwaarde zullen voldoen m.b.t. milieunormen, heeft het CKB Hamont-Achel in overleg met de stuurgroep in 2017 beslist om in het geval dat deze kerken geen eredienstfunctie meer zouden vervullen, deze afgebroken zouden worden.</p> <p>In het KBP 2017 werd de afbraak vooropgesteld op basis van een onderzoek door de dienstdoende architect en expert van het CKB Hamont-Achel Het KBP dat nu voorligt voorziet een nieuw onderzoek of er eventueel een andere herbestemming mogelijk zou zijn, bijv. het aanbieden van de plaats van de kerk voor een sociaal bouwproject</p> <p>Recent bouwwerk in baksteen, in minder goede staat Er zijn urgente problemen (ramen, elektrische installatie, vochtproblematiek) maar er worden op langere termijn geen investeringswerken voorzien Betonrot in vrijstaande toren 2016 hersteld</p>

<p>III. Situering van de ruimtelijke omgeving</p> <p>Vervoer</p>	<p>De kerk staat in het midden van het gehucht ('Straatgehucht') langs de grote verbindingsweg tussen Achel en Valkenswaard</p> <p>Parochiezaal Capaciteit: 300 personen De vzw is recent vervangen en heeft geen relatie met de parochie</p> <p>Scholen Vestigingsplaats kleuters + LS 1-4</p> <p>Klooster van de trappisten, Achelse Kluis is opgeheven en is in privaat bezit Kloosterkerk is onttrokken aan de eredienst -</p> <p>Bejaardentehuis 'Aan de Beverdijk' (private organisatie)</p> <p>Bereikbaar met de bus (De Lijn)</p> <p>Grote parking (eigendom van de gemeente)</p> <p><u>70 plaatsen</u> in de omgeving van de kerk</p>
<p>IV. Actueel gebruik</p>	<p>De parochiekerk is nog in gebruik voor de rooms-katholieke eredienst</p> <p>1 weekendviering</p>
<p>V. Toekomstige gebruik Medegebruik/nevenbestemming/ herbestemming</p>	<p>Het pastoraal plan 2024 voorziet de onttrekking aan de eredienst vanaf 01.01.2026, mits in herbestemming is voorzien. Het gebruik van de kerk voor de eredienst stopt alvast vanaf 01.01.2026</p> <p>Een werkgroep zal onderzoeken of herbestemming via verkoop of andere vormen tot de mogelijkheid behoren</p>
<p>Documentatie (archief) (publicaties)</p>	<p>Vandeputte, O., Tielt 2007, Gids voor Vlaanderen: Toeristische en culturele gids voor alle steden en dorpen in Vlaanderen (artikel: L. Van de Sijpe) Parochiekerk Kruisvinding (ID: 80104), in: Inventaris van het Bouwkundig Erfgoed, https://inventaris.onroerenderfgoed.be/dibe/relict/80104</p> <p>H. Stienaers, Achel-Statie in woord en beeld, Overpelt 2013</p>

Fiche 4 Hamont-Lo, Kerk van de H. Salvator Mundi

kerksite	Hamont-Lo
I. Algemene gegevens	
1. Patroon (naam)	Salvator Mundi
2. Adres	't Lo 36
3. Bouwjaar	1965
4. Bouwstijl	Moderne zaalkerk, arch. Simons-Baert
5. Eigenaar	Kerkfabriek
6. Maten	
6.1 oppervlakten (volume)	
6.1.1 Kerkruiimte	400 m ² (2.720 m ³)
Annexen:	
6.1.2 <i>sacristie</i>	93 m ² (242 m ³)
6.1.3 2 ^{de} sacristie	
6.1.4 Winterkapel	56 m ² (150 m ³)
6.2 aantal zitplaatsen	450 (400 kerk, 50 oksaal)
	+ 80 (bij te plaatsen indien gewenst)
aantal plaatsen (max)	--

6.3 Sanitair	WC en wasbakje
6.4 Verwarming	Gasketel (hete luchtverw.) vloerroosters
6.5 Toegankelijk voor mindervaliden	Ja
6.6 Kelder	50 m ²
7. Medegebruik door technische installatie Operatoren	---
8. Beveiliging	---
II. Beschrijving	Kerk in sobere stijl en in skeletbouw gerealiseerd tijdens de hoogconjunctuur van de jaren 1960
Cultuurhistorische waarde	Beperkt waardevol interieur/ geen cultuurgoederen van bovenregionaal belang Deze kerk heeft een zeer beperkte cultuurhistorische waarde wegens de focus op loutere functionaliteit, wegens gebruik van hoofdzakelijk betonstructuren en aansluitend bij de mode van de jaren 1960 om kerkgebouwen als eenvoudige zaalkerken uit te bouwen. Gelet op het feit dat deze gebouwen niet beschermd zijn en op termijn aan geen enkele voorwaarde zullen voldoen m.b.t. milieunormen, heeft het CKB Hamont-Achel in overleg met de stuurgroep beslist om in het geval dat deze kerken geen eredienstfunctie meer zouden vervullen, deze afgebroken zouden worden.
Architecturale mogelijkheden	In het KBP 2017 werd de afbraak vooropgesteld op basis van een onderzoek door de dienstdoende architect en expert van het CKB Hamont-Achel Het KBP dat nu voorligt voorziet een nieuw onderzoek of er eventueel een andere herbestemming mogelijk zou zijn, bijv. het aanbieden van de plaats van de kerk voor een sociaal bouwproject

Bouwfysische toestand	In redelijke staat. Regelmatig onderhoud zorgt voor goede toestand Er zijn geen urgente problemen behalve bij de dakconstructie die al vanaf de bouw van de kerk een lekkageprobleem heeft
III. Situering van de ruimtelijke omgeving Vervoer	De kerk staat in het midden van het gehucht ('Straatgehucht') langs de grote verbindingsweg tussen Kaulille en Hamont Parochiezaal Capaciteit: 240 personen Scholen in de directe omgeving (Kleuter en Lager Onderwijs en Middelbaar Onderwijs) Klooster van de paters salvatorianen in de onmiddellijke omgeving Beperkte bereikbaarheid met de bus (De Lijn) Grote parking <u>80 plaatsen</u> direct bij de kerk
IV. Actueel gebruik	De parochiekerk is nog in gebruik voor de rooms-katholieke eredienst 1 weekendviering
V. Toekomstige gebruik Medegebruik/nevenbestemming/ herbestemming	Het pastoraal plan 2024 voorziet de onttrekking aan de eredienst vanaf 01.01.2026, mits in herbestemming is voorzien. Het gebruik van de kerk voor de eredienst stopt alvast vanaf 01.01.2026 Een werkgroep zal onderzoeken of herbestemming via verkoop of andere vormen tot de mogelijkheid behoren
Documentatie (archief) (publicaties)	Vandeputte, O., Tielt 2007, Gids voor Vlaanderen: Toeristische en culturele gids voor alle steden en dorpen in Vlaanderen (artikel: L. Van de Sijpe) Parochiekerk Salvator Mundi (ID: 80030), in: Inventaris van het Bouwkundig Erfgoed, https://inventaris.onroenderfgoed.be/dibe/relict/80030 J. Moris, Een parochie met een gouden randje. Vijftig jaar Salvator Mundi te Hamont-Lo 1964-2014, Overpelt 2014

2. Kerkenbeleidsbeleidsplan 2025

Vanaf 01.01.2026 worden, mits herbestemming, de twee kerken van Hamont-Lo en Achel-Statie onttrokken aan de eredienst De pastoraal in Hamont-Achel zal dus vanuit de twee andere parochies en kerken, Hamont Sint-Laurentius en Achel Sint-Monulfus en Gondulfus georganiseerd worden. De Sint-Laurentiuskerk van Hamont is de zondagskerk met valorisatie.

Plan van aanpak

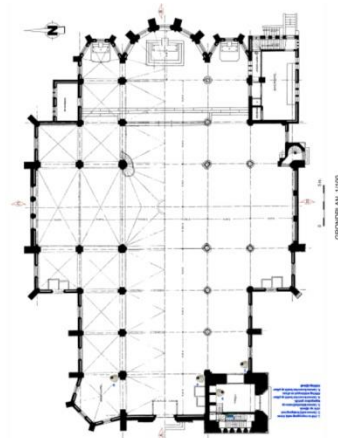
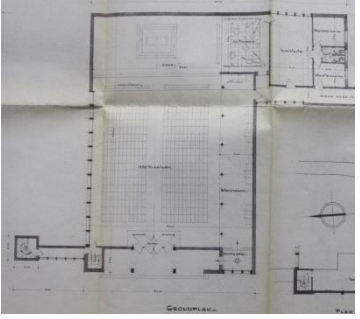
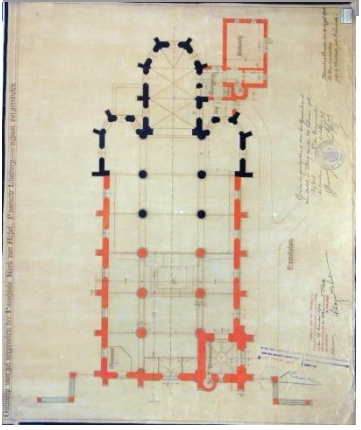
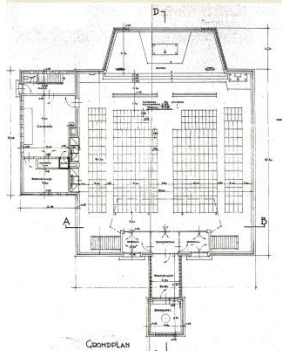
Na goedkeuring van het **Kerkenbeleidsplan Hamont-Achel 2025** door de PE Sint-Jozef Hamont-Achel, het CKB Hamont-Achel en het bisdom zal, in afwachting van de goedkeuring door de gemeenteraad van Hamont-Achel, reeds gestart worden met de oprichting van een werkgroep om de herbestemming van de kerk van Hamont-Lo en Achel-Statie te onderzoeken en een definitief besluit voor te leggen aan het bisdom. Deze werkgroep zal meteen de nodige acties ondernemen.

In deze werkgroep zal een vertegenwoordiging zetelen van de kerkfabrieken, het CKB, de Pastorale Eenheid Sint-Jozef Hamont-Achel, het stadsbestuur van Hamont-Achel en van het bisdom.

Besluit

1. Vanaf 01.01.2026 zijn er op het grondgebied van Hamont-Achel twee parochies met elk één kerkgebouw, de Sint-Laurentiuskerk te Hamont (=zondagskerk) en de Sint-Monulfus- en Gondulfuskerk te Achel.
2. Vanuit dit kerkenbeleidsplan zal het CKB Hamont-Achel een **Meerjarenplan 2026-2031** opstellen en via een afsprakennota met het stadsbestuur afstemmen en ter goedkeuring voorleggen aan de gemeenteraad Hamont-Achel, het bisdom Hasselt en de hogere burgerlijke overheid van de provincie Limburg en de Vlaamse Overheid.
3. Indien de herbestemming op 01.01.2026 nog geen principiële vorm heeft gekregen zullen de twee te behouden kerkfabrieken in hun MJP budgetten moeten voorzien voor een minimale instandhouding van de kerken van Hamont-Lo en Achel-Statie.
4. Dit kerkenbeleidsplan zal verder jaarlijks geëvalueerd worden o.m. tijdens het overleg tussen CKB en het stadsbestuur van Hamont-Achel. Bij mogelijke aanpassingen wordt een addendum aan dit voorliggende **Kerkenbeleidsplan Hamont-Achel 2025** toegevoegd, na goedkeuring door de hogere overheden.

Bijlage 1: foto-overzicht van de huidige vier kerken in Hamont-Achel

	Hamont Sint-Laurentius	Hamont Salvator Mundi	Achel Sint-Monulfus	Achel-Statie St-Odilia
<p>Documentatie (foto-documentatie)</p>	<p>We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.</p> <p>Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.</p> 	<p>We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.</p> <p>Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.</p> 	<p>We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.</p> <p>Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.</p> 	<p>We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.</p> <p>Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.</p>

Bijlage 2: plan van de gemeente Hamont-Achel met aanduiding van de relatieve afstanden tussen de 4 kerkgebouwen (Bron: TD Stad Hamont-Achel, maart 2017)

